

WANDELNET

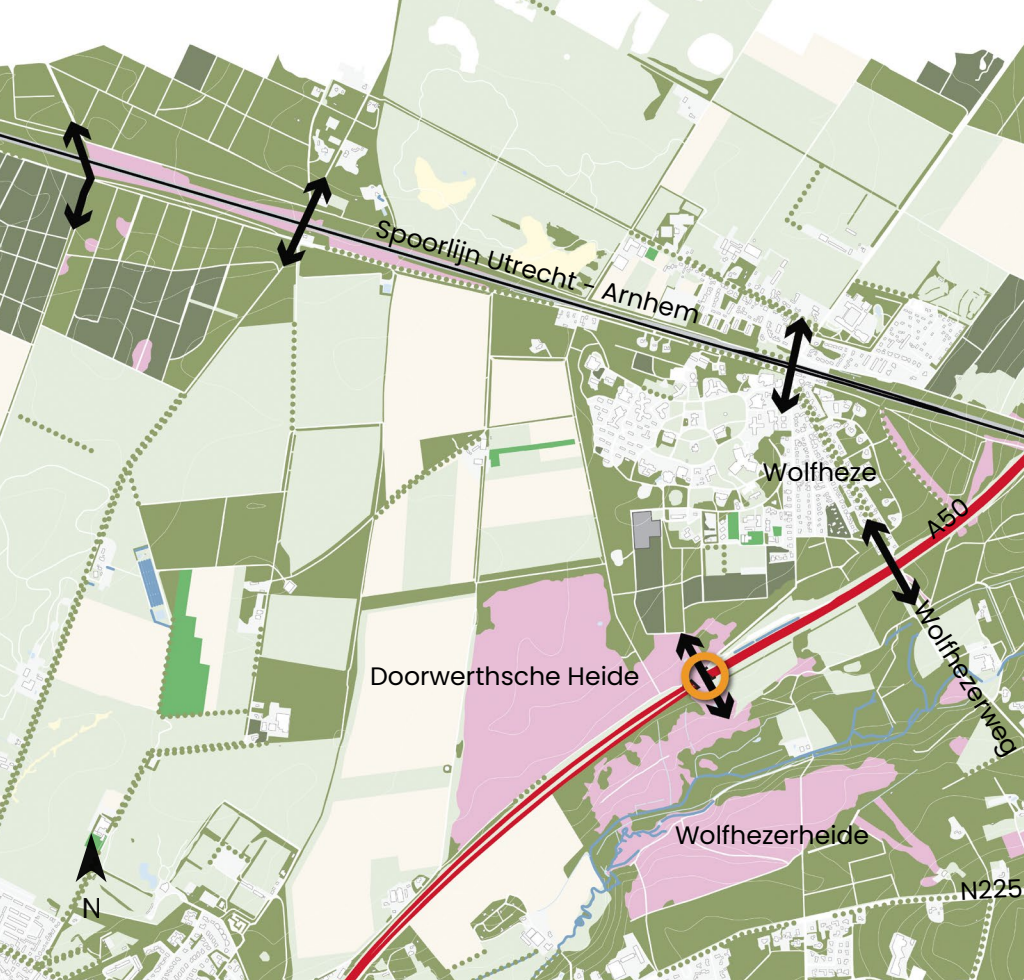
Altijd in beweging

PROJECTREFERENTIE
ECODUCT WOLFHEZERHEIDE A50

Verbinding in het dal van de Wolfhezer- en Heelsumse Beek

REALISATIEJAAR: 2011 WOLFHEZE, GELDERLAND

Wolfheze is omringd door de autowegen de A50, A12, N224 en N225 en de spoorlijn Utrecht-Arnhem. De A50 vormt een barrière tussen de Doorwerthsche Heide en de Wolfhezerheide. Om de twee heidegebieden met elkaar te verbinden is er geïnvesteerd in een ecoduct met toegankelijk voetpad. Wie de A50 wilde oversteken voordat er een ecoduct werd gerealiseerd, moest omlopen via de Wolfhezerweg in het noorden, of via de N782 in het zuiden (drie kilometer van elkaar verwijderd). Het Ecoduct Wolfhezerheide over de A50 is een goed voorbeeld van een multifunctionele passage voor dieren en wandelaars, die de barrièrewerking van een grote verkeersader vermindert en twee heidegebieden weer met elkaar verbindt.

OVERZICHTSKAART OVERGANGEN VAN BARRIÈRES SNELWEG A50 EN SPOORLIJN EDE-ARNHEM

De situatie

Wolfheze is gelegen in het beekdal van de Heelsumse Beek tussen Arnhem en Ede. Het dorp lag historisch gezien op de flank van een groot heidegebied. Eind twintigste eeuw was het heidegebied doorsneden door infrastructuur en was er door heideontginningen slechts een aantal clusters heidegebied over. De Doorwerthsche heide was een van deze clusters, maar door de komst van de A50 is ook dit heidegebied weer

gesplitst in de Doorwerthsche heide (noord) en de Wolfhezerheide (zuid).

De twee heidegebieden en Wolfheze zijn omringd door gebiedsontsluitingswegen en spoorlijnen. Het landschap is versplinterd, en dat heeft effect op de natuur en het recreatieve netwerk. Het heeft ertoe geleid dat de recreatieve en ecologische netwerken van beide gebieden volledig van elkaar gescheiden zijn.

Inwoners en bezoekers van elders gebruiken de landgoederen, het bos en de heide als uitloopgebied. Zij hebben last van de infrastructuur en zoeken er voor hun ommetjes en wandelingen een weg doorheen. Ze zijn daarbij afhankelijk van de ter beschikking staande oversteken, bruggen en onderdoorgangen. Voorheen was de A50 niet passeerbaar en moest men omlopen via de Wolfhezerweg in het noorden, of via de N782 in het zuiden. Deze oversteken liggen drie kilometer van elkaar verwijderd.

ECODUCT OVER A50 VANUIT HET NOORDEN

AANZICHT ECODUCT WOLFHEZERHEIDE VANUIT HET NAASTGELEGEN VOETPAD

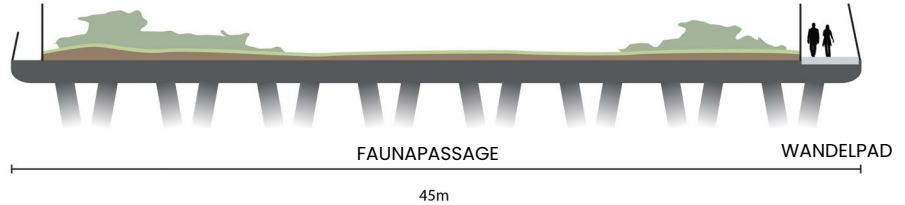
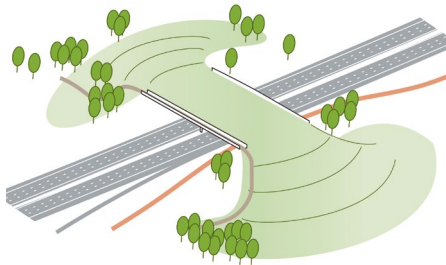

HET ROUTENETWERK IN DE DOORWERTHSCH- EN WOLFHEZERHEIDE

De verbinding

Het Wolfhezerheide ecoduct ligt centraal in het natuurgebied tussen de kernen Wolfheze, Doorwerth en Heelsum. Het ecoduct ligt in het Dal van de Wolfhezer en Heelsumse Beek en verbindt de Doorwerthse heide weer met de Wolfhezerheide. Het ecoduct is belangrijk voor de ontsnippering van het landschap en het biedt naast zijn faunapassage ruimte voor een afgeschermd voetpad.

Het van de faunapassage afgeschermd voetpad aan de oostzijde van het ecoduct is aan beide zijden afgeschermd met zigzag hekken waardoor alleen voetgangers gebruik kunnen maken van de route. Het

voetpad is ook enkel toegankelijk van zonsopgang tot zonsondergang.

Het ecoduct Wolfhezerheide wordt gebruikt voor verschillende wandelroutes: Het Veluwe Zwerfpad van NIVON en het Molenbeeksepad uitgezet door Stichting Landschapsbeheer Gelderland. Verdere routes die het ecoduct faciliteert worden bestempeld als lokale routes.

Kosten

De extra investeringskosten (incl. BTW) voor de verbreding van het Ecoduct A50 voor wandelaars, zijn door Arcadis geraamd met een bandbreedte tussen €590.000 en €980.000, met een zekerheid van 70%.

Geraamde werkzaamheden

- Uitbreiding van de landhoofden en het dek van het ecoduct voor een extra breedte van 2,75 m
- Extra liggers voor de extra breedte van het ecoduct. Benodigde liggers van 1,5 m hoog, zoals bijvoorbeeld SKK1500, omdat er meer dan 1 meter grond op het dek ligt
- Extra palen om het gewicht van de extra breedte te dragen
- Aanbrengen extra hoogte Glas Panelen (3 m hoog) aan de kant van de voetgangersroute
- Aanbrengen hekwerk, om het hoofd-ecoduct te scheiden met de voetgangersweg aan zijn kant
- Extra hydrofobeerlaag, drainagemat, voegovergang en halfverharding voor de voetgangersweg op het ecoduct

Het belang

Dit voorbeeld toont het belang van het Ecoduct Wolfhezerheide bij het verminderen van de barrièrewerking door de A50 in het natuurgebied in het dal van de Wolfhezer en Heelsumse Beek. Het gaat daarbij om de samenhang tussen natuurgebieden en de samenhang in de twee (wandel)netwerken aan weerszijden van de A50.

Het voetpad op het ecoduct is dankzij acties vanuit Wandelnet met steun vanuit de gemeente Renkum en de psychiatrische instellingen in Wolfheze tot stand gekomen. Belangrijke argumenten daarbij waren het herstel van samenhang van het netwerk van wegen en paden voor langzaam verkeer, het herstel van de uitlooptmogelijkheid voor de voetgangers vanuit Wolfheze en van de ommetjes voor de inwoners van

omliggende kernen. Daarnaast draagt de aanleg van het ecoduct bij aan het behoud en versterking van de natuurwaarden.

Het voorbeeld laat niet alleen zien dat het voetpad op het ecoduct een rol speelt bij het op lokaal niveau herstellen van de samenhang in het uitloopgebied, maar het toont tevens het belang als essentiële schakel voor wandelroutes horend tot het regionale en nationale wandelnetwerk.

DE TOEGANG NAAR HET VOETPAD IS AFGESCHERMD MET ZZ-SLUIZEN

HET VOETPAD OVER HET ECODUCT, MET AAN DE LINKERKANT EEN MUUR MET DOORKIJKJES OM OVER HET ECODUCT TE KUNNEN KIJKEN